

Informacija o pristupanju Crne Gore Fondu za inovacije NATO-a

Ministarstvo vanjskih poslova dostavilo je Ministarstvu finansija i socijalnog staranja, dopis broj 12/2-909/21-6709/2 od 21. 12. 2021. godine, kojim je dostavljena Informacija Stalne Misije Crne Gore pri NATO (dopis broj 01-315/21 od 13. 12. 2021. godine), a u istom je precizirano i da je 7. decembra 2021. godine održan prvi sastanak Radne grupe Fonda za inovacije NATO-a (NATO Innovation Funds Limited Partners Working Group - LPWG), kao i da su sve članice Fonda jednoglasno podržale pristupanje Crne Gore LPWG.

U vezi sa navedenim, drugi sastanak Radne grupe Fonda za inovacije NATO-a, održan je dana 25. januara. Na navedenom sastanku je zaključeno da je cilj NATO alijanse i njenih saveznica efikasna odbrana izgrađena na zajedničkim demokratskim vrijednostima. NATO alijansa teži razvijanju i usvajavanju nove disruptivne tehnologije, a jedan od načina je i kroz osnivanje Inovacionog fonda.

Kao dio napora da održi svoju tehnološku prednost u ekosistemu inovacija koja je u velikoj mjeri vođena od strane civilnog privatnog sektora, NATO će pokrenuti Venture Capital Fund (fond preduzetničkog kapitala/alternativni investicioni fond) od 1 milijarde eura za obezbjeđivanje Seed investicije (početna faza finansiranja startupova) preko Serije A (faza finansiranja kad biznis već ima razvijenu bazu korisnika, prihode ili neki drugi ključni indikator učinka, pa se ta kompanija može odlučiti za finansiranje serije A kako bi dodatno optimizovala svoju korisničku bazu i ponudu proizvoda) i praćenja investicija u dvostruku upotrebu EDT (emerging and disruptive technologies /nove i disruptivne tehnologije) startupova širom Alijanse.

Na sastanku se raspravljalo i o investicionoj strategiji, pa je većina članica stava da Fondu ne treba da bude primarni cilj maksimizacija profita već da treba primarno da se pozicionira kao strateški Venture Capital Fund. NATO je stoga u mogućnosti da djeluje kao "strpljiv investitor" i nema pritisak maksimizacije profita kao ostali investitori (predlaže se target stopa prinosa 2x), što je neprocjenjivo važno za EDT tehnologije, s obzirom na njihov produženi vremenski period od laboratorije do tržišta.

Jedan od prijedloga je bio da se određeni procenat ulaže direktno u startupove čime bi se uspostavila bolja kontrola i monitoring istih, dok bi se preostala sredstva uložila u *funds of funds* (udruženi investicioni fond koji ulaže u druge vrste fondova) što bi pomoglo da se napravi veliki portfolio za kratak vremenski period.

Do sada su predložena dva modela finansiranja fonda od kojih je jedan bio da svaka članica (21 članica ukupno) opredijeli jednak iznos sredstava, što bi značilo da Crna Gora za 15 godina opredijeli oko 47,6 miliona €, odnosno oko 3,14 miliona € godišnje, dok je drugi model tzv *proporcionalni model*, kojim bi Crna Gora izdvajala 24 miliona €, za 15 godina, odnosno 1,61 milion € godišnje (mjereno po BDP-u članica).

Na narednim sastancima će se konačno definisati način upravljanja Fondom kao i način finansiranja Fonda. Članice će se usaglasiti oko ovih tema prije ministarskog sastanka, koji je planiran u aprilu 2022. godine.